

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สุภาวดี สารพงษ์* และ ญาณิกา ชัยมุสิก

ส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160

*อีเมลของผู้ประพันธ์บรรณกิจ: ssupawad@wu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยเก็บรวบรวมจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกระบวนการจัดทำคำของบประมาณจำนวน 145 คน จากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพื่อวัดระดับความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Cramer's V

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ปัจจัย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านทักษะความรู้ความสามารถ 3) ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ และ 4) ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ พบว่าภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบทางสถิติพบว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย; มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Factors Related to the Expenditure Budget Preparation Efficiency of Walailak University, Thailand

Supawadee Sarapong* and Yanika Chaimusik

*Division of Planning and Strategy, Walailak University, Thasala,
Nakhon Si Thammarat 80160, Thailand*

*Corresponding author's e-mail: ssupawad@wu.ac.th

Abstract

The primary objectives of this research were twofold: firstly, to examine the level of efficiency of budget request preparation at Walailak University, and secondly, to explore the factors influencing this efficiency. Data was gathered through questionnaires distributed to 145 executives and officials involved in the budget request process. Analysis was conducted utilising descriptive correlation coefficient and Cramer's V statistics to unveil relationships.

The findings revealed a high level of efficiency in preparing budget requests at Walailak University. Factor analysis identified key elements contributing to this efficiency, including: 1) management, 2) skills, knowledge, and abilities, 3) the budget preparation process, and 4) the budget information system. Overall, these factors showed a strong association with the efficiency of budget request preparation at Walailak university. Moreover, the statistical tests conducted confirmed significant relationships between all four identified factors and the effectiveness of budget request preparation at Walailak University, holding significance at the 0.01 level.

Keywords: Efficiency; Preparation of Requests for Expenditure Budgets; Walailak University

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.2535 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ คือ การให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีภารกิจทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบแนวคิดที่มีความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาตินโยบาย Thailand 4.0 และนโยบายรัฐบาล ซึ่งวางเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้คนไทยมีศักยภาพและประเทศมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้เข้าสู่งานดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยระยะปานกลาง (ระยะที่ 2) (พ.ศ.2566 - 2570) ซึ่งได้ปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) และแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2564 และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีจากรัฐซึ่งถือเป็นแหล่งที่มาของทรัพยากรหลักในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับฝ่ายบริหารในการวางแผนและตั้งเป้าหมายล่วงหน้าสำหรับดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด (จริยะดา, 2558) ในการประสานกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเพื่อร่วมกันจัดทำคำขอตั้งงบประมาณประจำปีที่ผ่านมาปีปัจจัยหลายประการที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณ ทั้งในด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ด้านทักษะความรู้ความสามารถของพนักงานปฏิบัติการ ด้านการรับรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการทางการเงินงบประมาณ เป็นต้น และจากที่ได้ศึกษาแนวคิดทางการบริหารเชิงสถานการณ์ (Contingency Theory) ที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับองค์การทำให้การตัดสินใจในการทำงานจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นเป็นตัวกำหนดโดยสถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานและการเลือกรูปแบบการทำงานที่เหมาะสม (สมยศ นาวิการ, 2523) และ (Fiedler, 1967) ทั้งนี้หากมหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณหน่วยงานมีการประชุมหารือภายในเพื่อกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณของมหาวิทยาลัย รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่จัดทำคำขอของงบประมาณมีความมุ่งมั่นตั้งใจและสามารถทำงานภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี และถูกต้องตามขั้นตอนการปฏิบัติงานตามปฏิทินการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบการจัดทำคำขอของงบประมาณ (WU MIS) พร้อมทั้งมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านงบประมาณที่เพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับประสิทธิภาพในการจัดทำงบประมาณให้มีความรวดเร็ว สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และสามารถเพิ่มโอกาสในการได้รับจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานที่รับผิดชอบงานจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จึงมีความสนใจวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เพื่อให้สามารถจัดทำคำขอของงบประมาณอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ไม่มีข้อผิดพลาด และได้รับจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกระบวนการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 50 หน่วยงาน หน่วยงานละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อย่างน้อยจำนวน 132 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างกลับมาจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้ข้อคำถามปลายเปิดสอบถามเกี่ยวกับการแนะนำที่จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 20 ข้อ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ และด้านระบบสารสนเทศทางงบประมาณ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 5 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 1 - 2 ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลางน้อย น้อยที่สุด ด้วยวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแนะนำที่จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามการวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์จัดทำกรอบแนวคิดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนิยามตัวแปร กำหนดเนื้อหาแนวคิด และขอบข่ายโครงสร้างของคำถาม เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาในทุกด้าน จากนั้นนำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมตรวจสอบและปรับปรุงในเบื้องต้น

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม (Item - Objective Congruence Index : IOC) ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.88 สูงกว่า 0.60 แสดงว่าแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้สำหรับงานวิจัยได้

2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre-Test) กับชาวไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีวัดความสอดคล้องภายใน

(Internal Consistency) ตามวิธีของ Cronbach's Alpha ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.92 ซึ่งมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ดังนั้นจึงถือว่ามีความเชื่อมั่นและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จริง (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างและผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 1 ฉบับ มาจัดทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์
2. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงานผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์ โดยได้ชี้แจงและให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นการรักษาความลับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. รวบรวมข้อคำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลแบบสอบถามแต่ละชุดก่อนจัดระเบียบข้อมูลและนำมาบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การอธิบายข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตามเกณฑ์ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงมากที่สุด, คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงมาก, คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงปานกลาง, คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงน้อย, คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงน้อยที่สุด (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)
2. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) เพื่อวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรนำกับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยใช้สถิติ Cramer's V (ชูศรี, 2541) ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = 0.91 - 1.00$ มีความสัมพันธ์สูงมาก, $r = 0.71 - 0.90$ มีความสัมพันธ์สูง, $r = 0.31 - 0.70$ มีความสัมพันธ์ปานกลาง, $r = 0.01 - 0.30$ มีความสัมพันธ์ต่ำ, $r = 0.00$ ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

1. ข้อมูลค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ภาพรวมรายด้าน

พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมาก และจำแนกรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับมาก และด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ภาพรวมรายด้าน

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่าย	2	5	4.21	0.60	มาก
ด้านการบริหารจัดการ	2	5	4.37	0.67	มาก
ด้านทักษะความรู้ความสามารถ	2	5	4.68	0.48	มากที่สุด
ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ	1	5	4.06	0.92	มาก
ด้านระบบสารสนเทศทาง การงบประมาณ	1	5	3.75	0.84	มาก

2. ข้อมูลค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านการบริหารจัดการ

พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 จากคำถามเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการวัดจากเกณฑ์คำตอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลงมา พบว่าผู้บริหารกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การปรับแผนการดำเนินงานระหว่างปีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะส่งผลต่อการสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือมหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณ และหน่วยงานของท่านมีการประชุมหารือภายในเพื่อกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด หน่วยงานของท่านมีการกำหนดแผนความต้องการงบประมาณประจำปี และแผนความต้องการงบประมาณล่วงหน้าในระยะ 3 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก และการบริหารทรัพยากรของมหาวิทยาลัยในลักษณะรวมบริการ ประสานภารกิจ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 4.08 อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอ
งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านการบริหารจัดการ

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำ คำขอของงบประมาณรายจ่าย ด้านการ บริหารจัดการ	2	5	4.37	0.67	มาก
1.1 มหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดเป้าหมายและ ยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณ	2	5	4.52	0.69	มากที่สุด

	ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1.2	หน่วยงานของท่านมีการประชุมหารือภายในเพื่อกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณของมหาวิทยาลัย	1	5	4.52	0.83	มากที่สุด
1.3	หน่วยงานของท่านมีการกำหนดแผนความต้องการงบประมาณประจำปี และแผนความต้องการงบประมาณล่วงหน้าในระยะเวลา 3 ปี	1	5	4.16	1.00	มาก
1.4	การบริหารทรัพยากรของมหาวิทยาลัยในลักษณะ รวมบริการ ประสานภารกิจ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร	1	5	4.08	1.04	มาก
1.5	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การปรับแผนการดำเนินงานระหว่างปีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะส่งผลต่อการสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไป	3	5	4.59	0.64	มากที่สุด

3. ข้อมูลค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ

พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 จากคำถามเกี่ยวกับด้านทักษะความรู้ความสามารถ วัดจากเกณฑ์คำตอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลงมา พบว่าท่านมีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.80 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านมีความมุ่งมั่นตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการที่ดีและมีคุณภาพ การรับฟังข้อร้องเรียนและแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านทำงานร่วมกับบุคคลอื่นภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านมีการใช้ความคิดริเริ่มการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์กับหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด และท่านมีความสามารถในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดและข้อมูลผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 4.44 อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอ
งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำ คำขอของงบประมาณรายจ่าย ด้านทักษะความรู้ความสามารถ	2	5	4.68	0.48	มากที่สุด
2.1 ท่านมีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหน่วยงาน	2	5	4.80	0.51	มากที่สุด
2.2 ท่านมีการใช้ความคิดริเริ่ม การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์กับหน่วยงาน	2	5	4.68	0.55	มากที่สุด
2.3 ท่านมีความมุ่งมั่นตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการที่ดีและมีคุณภาพ การรับฟังข้อร้องเรียนและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3	5	4.78	0.49	มากที่สุด
2.4 ท่านมีความสามารถในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดและข้อมูลผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน	2	5	4.44	0.65	มาก
2.5 ท่านทำงานร่วมกับบุคคลอื่นภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย	2	5	4.69	0.62	มากที่สุด

4. ข้อมูลค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ

พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 จากคำถามเกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ วัดจากเกณฑ์คำตอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลงมา พบว่าส่วนแผนงานฯ แจ้งขั้นตอนการปฏิบัติงานตามปฏิทินการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการติดต่อประสานงานในการจัดทำงบประมาณระหว่างหน่วยงานกับส่วนแผนงานฯ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับมาก การรับรู้ ความเข้าใจในคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของส่วนแผนงานฯ และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก มีการสื่อสารระหว่างหน่วยงานตามระบบรวมบริการ ประสานภารกิจ เพื่อจัดทำงบประมาณตามประเภทรายจ่ายในภาพรวมของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ผลจ่าย และการปรับปรุงการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.90 อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ	1	5	4.06	0.92	มาก
3.1 ส่วนแผนงานฯ แจ้งขั้นตอนการปฏิบัติงานตามปฏิทินการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1	5	4.30	0.96	มาก
3.2 การรับรู้ ความเข้าใจในคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของส่วนแผนงานฯ และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้	1	5	4.00	1.07	มาก
3.3 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ผลจ่าย และการปรับปรุงการดำเนินงาน	1	5	3.90	1.03	มาก
3.4 มีการสื่อสารระหว่างหน่วยงานตามระบบรวมบริการ ประสานภารกิจ เพื่อจัดทำงบประมาณตามประเภทรายจ่ายในภาพรวมของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1	5	3.97	1.02	มาก
3.5 มีการติดต่อประสานงานในการจัดทำงบประมาณระหว่างหน่วยงานกับส่วนแผนงานฯ อย่างต่อเนื่อง	2	5	4.14	0.98	มาก

5. ข้อมูลค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ

พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 จากคำถามเกี่ยวกับด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ วัดจากเกณฑ์คำตอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลงมา พบว่า คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการงบประมาณเพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ คู่มือในการใช้ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ ช่วยลดความผิดพลาดในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับมาก มีการฝึกอบรมองค์ความรู้ด้านสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับมาก มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานระบบงบประมาณ WU MIS (SAP) มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบรายงานการติดตามผลการดำเนินงาน (e-Report) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.41 อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่าย ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ	2	5	3.75	0.84	มาก
4.1 ความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานระบบงบประมาณ WU MIS (SAP)	1	5	3.45	1.10	ปานกลาง
4.2 ความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานระบบรายงานการติดตามผลการดำเนินงาน (e-Report)	1	5	3.41	1.26	ปานกลาง
4.3 คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านงบประมาณเพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน	2	5	4.35	0.78	มาก
4.4 มีการฝึกอบรมองค์ความรู้ด้านสารสนเทศ ที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณอย่างต่อเนื่อง	1	5	3.64	1.06	มาก
4.5 คู่มือในการใช้ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ ช่วยลดความผิดพลาดในการดำเนินงาน	1	5	3.90	0.95	มาก

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 จากคำถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ วัดจากเกณฑ์คำตอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลงมา พบว่า การจัดทำงบประมาณของหน่วยงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ฯ ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สามารถดำเนินการจัดทำงบประมาณได้อย่างรวดเร็วเป็นไปตามกระบวนการจัดทำงบประมาณ และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก การจัดทำงบประมาณตามคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของส่วนแผนงานฯ สามารถเพิ่มโอกาสในการได้รับจัดสรรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับมาก สามารถจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณได้อย่างไม่มีข้อผิดพลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับมาก และงบประมาณภาพรวมที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.38 อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	2	5	3.99	0.76	มาก
1. สามารถดำเนินการจัดทำงบประมาณได้อย่างรวดเร็วเป็นไปตามกระบวนการจัดทำงบประมาณ และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	2	5	4.25	0.74	มาก
2. การจัดทำงบประมาณของหน่วยงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ฯ ของมหาวิทยาลัย	2	5	4.39	0.77	มาก
3. การจัดทำงบประมาณตามคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของส่วนแผนงานฯ สามารถเพิ่มโอกาสในการได้รับจัดสรรงบประมาณ	1	5	4.06	0.99	มาก
4. สามารถจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณได้อย่างไม่มีข้อผิดพลาด	2	5	3.86	0.87	มาก
5. งบประมาณภาพรวมที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของหน่วยงาน	1	5	3.38	1.21	ปานกลาง

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.45$)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านทักษะความรู้ความสามารถ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.51$)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.46$)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.46$) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	
	R	Sig
ด้านการบริหารจัดการ	0.45**	0.00
ด้านทักษะความรู้ความสามารถ	0.51**	0.00
ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ	0.46**	0.00
ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ	0.46**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สามารถอภิปรายผลจำแนกรายด้านได้ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ การวิจัยพบว่าผู้บริหารมีการถ่ายทอดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดทำแผนงบประมาณ และหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานและจัดทำแผนงบประมาณระดับหน่วยงานที่สอดคล้องกัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรวรรณ สิงห์ทอง (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดทำคำของบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าแนวทางที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ โดยผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรต้องมีการกำหนดนโยบายการจัดทำคำของบประมาณที่เจาะจงชัดเจน และมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกันทั้งองค์กร เพื่อให้มีแนวปฏิบัติที่มีความชัดเจนเข้าใจตรงกัน สอดคล้องกับ ปานจิตร รูปเทียนรัตน์ (2561) ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่าการที่ผู้บริหารของสถาบันกำหนดนโยบาย แนวทางประเด็นชี้แจง วางแผน จัดประชุม ระดมสมอง การวางแผนร่วมกับหน่วยงานภายในสถาบัน รวมถึงการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดทำงบประมาณเป็นระยะ ๆ มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับ พัฒน์นรี อัฐวงศ์ และ วิฑิตารีย์ วงศ์สูง (2559) พบว่า กลยุทธ์ในการบริหารจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตภาคเหนือ ในด้านการบริหารจัดการ คือหลักบริหารแบบ PDCA ได้แก่ การวางแผน การลงมือทำ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของการดำเนินงานที่มีปัญหา และให้ความสำคัญกับเรื่องเร่งด่วนในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้

ด้านทักษะความรู้ความสามารถ การวิจัยพบว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกระบวนการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ วรวรรณ สิงห์

ทอง (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดทำคำของบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรยังขาดความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการจัดทำคำของบประมาณ การดำเนินการล่าช้าและมีข้อแก้ไขจำนวนมาก สอดคล้องกับ วัชรระ สทนต์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะความรู้ความสามารถมีผลต่อระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีสูงมากขึ้นด้วย และสอดคล้องกับ สายชล สู่สุข และสุริยมิตร พุ่มโพธิ์งาม (2564) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำสาระสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อเสนอในการพัฒนาแนวทางการจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย พบว่าความพร้อมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การมีเครือข่ายสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ความพร้อมในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้ตลอดเวลา ความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงสาธารณสุข

ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ การวิจัยพบว่าการรับรู้ ความเข้าใจในคู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานกับส่วนแผนงานฯ และระหว่างหน่วยงานตามระบบรวมบริการประสานภารกิจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในระดับมาก สอดคล้องกับวรวรรณ สิงห์ทอง (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดทำคำของบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ผลการศึกษาปัญหาภายในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์การไม่ได้ทบทวนและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนในการจัดทำคำของบประมาณ คำของบประมาณไม่บูรณาการกัน ขาดเอกภาพและเกิดความซ้ำซ้อน และส่งผลถึงการกำหนดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่จะได้รับไม่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม อีกทั้งในกระบวนการกลั่นกรองคำของบประมาณไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ ทำให้คำของบประมาณไม่ได้เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และมีความสอดคล้องกับ ปานจิตร รูปเทียนรัตน์ (2561) ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่าปัจจัยย่อยด้านการสื่อสารและการประสานงาน และด้านการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

ด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณ การวิจัยพบว่าการฝึกอบรมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกระบวนการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีอย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงคู่มือการใช้ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำงบประมาณให้ทันสมัย และการจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรวรรณ สิงห์ทอง (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดทำคำของบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าแนวทางที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำของบประมาณ คือการมีระบบสารสนเทศด้านงบประมาณที่มีข้อมูลสำคัญจำเป็นสำหรับการจัดทำคำของบประมาณที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับ ปานจิตร รูปเทียนรัตน์ (2561) ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในด้านทรัพยากรในการจัดทำงบประมาณ พบว่า การจัดอบรมวิธีการเขียนข้อเสนอโครงการ การแจ้งรายละเอียดพร้อมคำอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอโครงการ รวมถึงการจัดทำแบบฟอร์มและข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย และผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการจัดทำงบประมาณได้อย่างรวดเร็วเป็นไปตามกระบวนการจัดทำ

งบประมาณและแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีผลต่อประสิทธิผลของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 145 คน พบว่าประสิทธิภาพการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านทักษะความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ และด้านระบบสารสนเทศทางการงบประมาณมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ในระดับมาก โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำค่าของงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ด้านทักษะความรู้ความสามารถของพนักงานผู้ปฏิบัติการ ด้านการรับรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการทางการงบประมาณ มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรมีความตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
2. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ
3. ผู้ที่มีความสนใจวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัยได้
4. ให้ความรู้ และความเข้าใจในนโยบายการบริหารทรัพยากรของมหาวิทยาลัยในลักษณะรวมบริการ ประสานภารกิจ หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานรวมบริการควรมีการประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานผู้รับบริการ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร
5. ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ การปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ และการจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นระยะ ๆ เพื่อชักชวนความเข้าใจร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นช่องทางเดียวเท่านั้น งานวิจัยในอนาคตอาจจะเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงทัศนคติที่แท้จริงของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกระบวนการจัดทำงบประมาณ
2. ควรวิจัยถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่อวิจัยหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่าย ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายภาครัฐ และวิจัยถึงปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยโดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อนำไปสู่การได้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

3. ควรวิจัยแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำแผนการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเฉพาะรายการงบประมาณ เนื่องจากเป็นรายการที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จก่อนยื่นเสนอคำขอตั้งงบประมาณ เป็นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดทำงบประมาณ เพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล

4. การวิจัยในอนาคตควรวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นรายด้าน เพื่อให้สามารถสรุปข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน และแม่นยำ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความร่วมมือจากหลายฝ่าย ขอขอบพระคุณ อาจารย์ปิยะ ปานผู้มีทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์วิสาหกิจ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ที่ปรึกษาโครงการ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ รักษาการแทนรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นายพิพัฒน์พันธุ์ สุวรรณอักษร หัวหน้าส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และเพื่อนร่วมงานบุคลากรในส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา รวมถึงขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามทำให้การดำเนินงานวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยฉบับนี้จะเกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจทุกท่าน โดยคุณค่า และความดีทั้งหลายอันเกิดจากการวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บุคคลทั้งหลายดังกล่าวข้างต้นที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและช่วยเหลือให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จริยะดา จันทรังษี. (2558). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การจัดทำงบประมาณ*. (ม.ป.ท.).
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: เทพนรมิตการพิมพ์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: บริษัทอินเตอร์ พรินท์.
- ปานจิตร รูปเทียนรัตน์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัฒน์นรี อัฐวงศ์ และ ฐิตารีย์ วงศ์สูง. (2559). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตภาคเหนือ*.แพร่: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาเขตแพร่.
- วรวรรณ สิงห์ทอง. (2563). *ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำคำขอของงบประมาณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ), สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะสำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชร สทนต์. (2559). *ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษามหาวิทยาลัยมหานคร*. การค้นคว้าอิสระสาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะสำหรับนักบริหาร, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายชล สุธุส และ สุริยมิตร พุ่มโพธิ์งาม. (2559). *ประสิทธิผลของการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงสาธารณสุข*. นนทบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

สมยศ นาวิการ. (2523). *การบริหารตามสถานการณ์*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

Fiedler, F. (1967). *A theory of leadership effectiveness*. New York: McGraw-Hill.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

Likert, R. (1967). *The method of construction and attitude scale* (pp. 90-95). In: Fishbein, M. (Ed.). *Reading in attitude theory and measurement*. New York: Wiley & Son.